

Huvudman

Nynäshamns kommun
Org.nr 212000-0233
kontaktcenter@nynashamn.se

Beslut

Datum 2024-11-27

Dnr 2024:5947

Sida 1 (13)

Ärendet

Tillsyn av Nynäshamns gymnasium i Nynäshamns kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nynäshamns gymnasium att senast **måndag den 31 mars 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utredning av frånvaro, anmälan av elevers behov av särskilt stöd, rätten att gå om en kurs och att betyg ska sättas efter varje avslutad kurs. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Nynäshamns kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Nynäshamns kommun ska vidta följande åtgärder

Utredning av frånvaro

1. Se till att det i samband med utredning av en elevs upprepade eller längre frånvaro även görs en bedömning av förutsättningarna för att utreda om eleven i fråga har behov av eventuellt särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera hur många elever som har haft sådan frånvaro under perioden den 28 november 2024 till och med den 17 mars 2025. För respektive elev ska dokumenteras när en utredning har startats. Av utredningarna ska framgå om elevhälsan deltagit i utredningen samt orsakerna till elevens frånvaro och vilka åtgärder som kommer att vidtas för att öka elevens närvaro. Huvudmannen ska skriftligen redovisa om och i så fall hur bedömning har gjorts i utredningarna angående om eleven behöver utredas för behov av särskilt stöd. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 mars 2025. (15 kap. 16 § skollagen)

Anmälan av elevers behov av särskilt stöd

1. Se till att rektorn senast den 31 januari 2025, tillsammans med mentorer och samtliga lärare som bedriver och därmed ansvarar för undervisningen, identifierar och dokumenterar vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Huvudmannen ska redovisa hur många anmälningar om att elever befaras att inte uppfylla betygskriterierna trots extra anpassningar som inkommit från och med den 28 november 2024 till och med den 17 mars 2025 samt hur många utredningar om elevers behov av särskilt stöd som har inletts under denna tid. (3 kap. 7 § skollagen)

Rätten att gå om en kurs

1. Se till att alla elever, som inte har fått lägst betyget E på en eller flera kurser, får information om rätten att gå om kurser. Detta avser beslut om betyg fattade vårterminen 2024 och senare. Redovisa skriftligt hur denna information gått till senast den 31 mars 2025. (9 kap. 1 gymnasieförordningen [2010:2039] enligt lydelse i SFS 2022:1617 samt övergångsbestämmelse punkt 3 i SFS 2023:654 och 9 kap. 5 § gymnasieförordningen; Läroplan för gymnasieskolan [2011:144], nedan LGY 11, 1. Rättigheter och skyldigheter.)
2. Se till att elever som vill gå om en eller flera kurser och som har rätt till det, får möjlighet att gå om kursen eller kurserna. Dokumentera hur många elever som har önskat gå om en kurs under perioden den 28 november 2024 till och med den 17 mars 2025 och hur många beslut som fattats om att elever ska få gå om kurser under samma period. I de fall ingen elev har önskat att gå om en kurs ska detta dokumenteras. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (9 kap. 1 gymnasieförordningen enligt lydelse i SFS 2022:1617 samt övergångsbestämmelse punkt 3 i SFS 2023:654 och 9 kap. 5 §§ gymnasieförordningen.)

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs

1. Rektorn ska se till att betyg sätts i anslutning till att en kurs avslutas i enlighet med författningskraven. (3 kap. 14 § och 15 kap. 22 § skollagen i lydelse enligt SFS 2014:530 samt

övergångsbestämmelser till skollagen i SFS 2022:147 och SFS 2022:1319).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del som avser extra anpassningar.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till **skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se**, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:5947) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Nynäshamns gymnasium i Nynäshamns kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Nynäshamns gymnasium följer gällande bestämmelser om frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, rätten att gå om en kurs och att betyg ska sättas på varje avslutad kurs.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, mentorer, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 8 oktober 2024 och 9 oktober 2024 samt kompletterande intervju den 25 oktober. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats i form av bland annat, betygskataloger, åtgärdsprogram, statistik över frånvaro, frånvaroutredningar samt sammanställningar av de elever som rektorn under läsåret 2023–2024 anser har haft upprepad eller längre frånvaro. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning om frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynen tagit del av en sammanställning över de tredjeårselever som enligt rektorn har haft upprepade eller långvarig frånvaro på skolan under höstterminen 2023 och vårterminen 2024, 18 frånvaroutredningar avseende elever som går tredje året på utbildningen samt betygskataloger för elever som går tredje året på nationellt program.

Intervjuade lärare, mentorer, elevhälsopersonal samt rektorn omnämner samtliga bristande närvaro som ett problem på skolan och som en starkt bidragande orsak till att vissa elever inte uppnår godkända studieresultat.

Skolinspektionen har granskat en sammanställning av de elever som går tredje året på nationellt program och som enligt rektorn har haft upprepade eller långvarig frånvaro på skolan under höstterminen 2023 och vårterminen 2024. Sammanställningen består av totalt 20 elever som har mellan 14 och 62 procents frånvaro under två terminer i följd. I sammanställningen anges att samtliga elevers frånvaro har utretts på skolan. Sammanställningen ger även vid hand att den totala frånvaron ökat från höstterminen till vårterminen för nio av eleverna.

Av intervjuerna framgår att det åligger mentorer att gå igenom elevernas registrerade frånvaro var fjärde vecka. I det fall en elev har upprepade eller längre frånvaro åligger det även elevens mentor att utreda vad frånvaron beror på, främst genom att kontakta eleven och vårdnadshavare för samtal. Tjugo procents frånvaro under perioden anges av intervjuade som ett uttalat riktmärke, vid vilket mentorn ska överväga att utreda frånvaron närmare. Resultatet av utredningen dokumenteras på en särskild blankett som sedan överlämnas från mentor till biträdande rektor som ett underlag. I förekommande fall görs en bedömning om eleven ska tilldelas en varning eller om elevens frånvaro ska anmälas till CSN baserat på utredningen. Rektorn och mentorer uppger i intervjuer att detta förfaringssätt är tämligen nytt och att mycket ansvar kring bedömning av frånvaron tidigare vilade på mentorerna.

På frågan om det, i samband med att frånvaron utreds, även görs en bedömning av förutsättningarna för att utreda om eleven i fråga även kan ha behov av särskilt stöd, uppger rektorn att detta inte görs i varje frånvaroutredning då elever är frånvarande av olika skäl. I det fall mentorn kommer fram till att det kan vara ett behov av särskilt stöd som ligger bakom frånvaron så är det, enligt rektorn, mentorns ansvar att ta kontakt med specialpedagog i elevhälsan.

Av intervju med mentorer framgår dock att behovet av eventuellt särskilt stöd inte utgör en aspekt då dessa utreder elevers frånvaro. Personal i elevhälsan uppger i intervju att dessa inte har någon del eller ansvar i att utreda elevers frånvaro och att något samråd med elevhälsans funktioner således inte sker vid denna typ av utredning. Intervjuad elevhälsopersonal uppger vidare att de inte tar del av några utredningar då mentorerna lämnar dessa till biträdande rektor.

Skolinspektionen har granskat 18 frånvaroutredningar, däribland utredningar som avser några av de elever som rektorn själv angett har haft upprepade eller långvariga frånvaro på skolan under höstterminen 2023 och vårterminen 2024. I fallet med en av dessa elever är den senaste utredningen gällande elevens frånvaro daterad höstterminen 2022. Av den sammanställning över frånvaron som huvudmannen skickat in framgår att elevens totala frånvaro uppgått till 54 procent under höstterminen 2023 respektive 62 procent under vårterminen 2024. Av sammanställningen framgår även att denna frånvaro inte har anmälts till CSN. I fallet med en annan av dessa elever är den senaste utredningen daterad höstterminen 2023. Av sammanställningen framgår att elevens frånvaro anmälts till CSN i januari 2024 men även att eleven varit frånvarande i lika hög utsträckning även under vårterminen 2024. Rektorn uppger i intervju att det tidigare varit ottydligt hur ofta en utredning av elevens frånvaro ska genomföras men att det nu kommer att vara tydligare i och med att frånvaron följs upp var fjärde vecka och mentorerna i samband med detta kommer att tillfrågas om frånvaron utretts.

Vidare ger granskningen av 18 av skolans utredningar vid hand att det i fallet med 13 av dessa inte anges vilka åtgärder skolan avser att vidta med anledning av elevens frånvaro. Av dokumentationen framgår att mentorn ska göra en bedömning av frånvaron som utretts, i bemärkelsen om denna ska anses vara giltig eller ej samt om eleven bör varnas skriftligen för frånvaron.

I fallet med fem av de granskade utredningarna framgår att dessa gjorts längre tillbaka i tiden samt att dokumentationen även innefattar vilka åtgärder som gjorts från mentors sida för att få tillbaka eleven i undervisning. Av intervju med rektorn framgår att tidigare version av blanketten som används vid utredningar om frånvaro på skolan haft en

annan rubriksättning och även innefattat att vidtagna åtgärder som gjorts vid tidpunkten för utredningen skulle nedtecknas. Enligt rektorn gjordes dock inte detta på ett ändamålsenligt sätt och ledningen valde därför att ta bort denna rubriksättning i senare version av blanketten.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vid upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande. En utredning ska inte behöva göras i de fall en utredning är obehövlig är t.ex. vid redan beviljad ledighet eller om rektorn redan har kännedom om att eleven har återkommande behov av vårdbesök.

Frågan om hur omfattande en utredning av frånvaro behöver vara måste avgöras i det enskilda fallet. I vissa fall kan räcka med en enklare utredning, t.ex. att vid en längre anmäld sjukfrånvaro begära in sjukintyg från eleven eller elevens vårdnadshavare. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, t.ex. bristande bemötande eller behov av särskilt stöd.

Fokus i frånvaroutredningen bör vara på att i samråd med elev, och i förekommande fall med vårdnadshavare, sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. På så sätt kan arbetet med att tidigt fånga upp elever som löper risk att avbryta studier eller som mår dåligt stärkas. I detta arbete är det viktigt att samråd sker med elevhälsan. Det är också viktigt att skolan dokumenterar arbetet med att åtgärda frånvaro och att det finns goda rutiner för uppföljning av frånvaron, t.ex. så att elever inte kan vara frånvarande utan att det framgår av skolans frånvarorapportering. Det är därtill viktigt att rektorn ser till att åtgärder följs upp och om de visat sig verkningslösa, att nya åtgärder prövas och utvärderas för att få eleven att delta i utbildningen. (prop. 2017/18:183 s. 75 ff.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det på Nynäshamns gymnasium finns brister i arbetet med att utreda upprepade eller långvarig frånvaro, på så sätt att åtgärder inte alltid sätts in samt att det inom ramen för utredningen inte heller genomförs någon bedömning om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda.

Av utredningen framgår att skolan bevakar elevers närvaro i utbildningen samt utreder orsakerna vid eventuell frånvaro. Det framgår emellertid att det finns exempel på elever som fortsätter att vara frånvarande i hög utsträckning trots att lång tid förflutit sedan skolan noterat elevens höga frånvaro och utrett orsakerna till denna. Skolinspektionen konstaterar att i den mån skolan genomfört åtgärder för att komma till rätta med elevernas frånvaro, så finns detta arbete i vart fall inte dokumenterat och har således inte kommit myndigheten till del. De frånvaroutredningar som granskats inom ramen för tillsynen är samtliga summariska. Dessa förefaller främst syfta till att bedöma om eleven har giltiga skäl till frånvaron, samt huruvida denna ska rapporteras till CSN eller ej. Av förarbeten till skollagen framgår att utredning av orsakerna till frånvaron syftar till att lämpliga åtgärder kan vidtas så att eleverna uppnår utbildningsmålen.

Av skollagen framgår att även en utredning om elevens eventuella behov av särskilt stöd ska inledas om förutsättningarna för detta är uppfyllda. Rektorn har i intervju uppgett att det inom ramen för frånvaroutredning åligger elevens mentor att ta kontakt med elevhälsan för en bedömning om eleven eventuellt behöver utredas för särskilt stöd. Elevhälsans personal uppger emellertid samstämmigt i intervju att dessa inte har någon del i skolans arbete med elevers frånvaro och frånvaroutredningen i sig inte föranleder några utredningar om särskilt stöd. Att så inte sker utgör en brist.

Anmälan om elevers behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare och mentorer framgår att det finns ett antal namngivna elever som, trots att läraren befarar att dessa inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, inte anmäls till rektorn. Av intervjuer med lärare framgår att dessa elever redan ges extra anpassningar i undervisningen men att lärarna gör bedömningen att detta stöd inte kommer att vara tillräckligt för att eleverna ska uppnå kriterierna för godkänt.

Av intervjuer med lärare, mentorer, elevhälsa och rektorn framgår att det på skolan anordnas konferenser vid vilka undervisande lärare har möjlighet att gå igenom studieresultat på gruppnivå tillsammans med biträdande rektor och representanter för elevhälsan. Samtliga intervjuade uppger vidare att dessa konferenser inte är ett forum för att avhandla enskilda elever. Av intervjuer med lärare, mentorer och personal från elevhälsan framgår att ordningen för hur lärare praktiskt ska gå till väga för att anmäla enskilda elever som läraren befarar inte kommer att nå godkända betyg, inte framstår tydligt för dessa.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla till rektorn om en lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Utredningen visar att alla elever som kan vara i behov av särskilt stöd inte anmäls till rektorn i enlighet med bestämmelsen i skollagen. Det finns därmed en risk för att elevers behov av särskilt stöd inte blir utrett och att stödinsatser därmed uteblir för elever som har behov av dessa.

Rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, mentorer, elevhälsan och rektorn, framgår följande.

Mentorer, representanter för elevhälsan samt det stora flertalet av lärare som intervjuats uppger att elever enbart erbjuds att gå om kurser i de fall då eleven börjar om årskursen eller går ett fjärde år. I annat fall hänvisas eleven till att pröva för betyg i kursen. I intervju uppger mentorer att en konsekvens av detta blir att elever accepterar ett icke godkänt betyg i sin examen för att dessa inte vill gå om. Enligt vad informanter uppger i intervjuer har skolan heller inte gått ut med någon information till elever gällande möjligheten att gå om kurser.

Rektorn bekräftar i intervju att elever ges möjlighet att gå om kurser när dessa går ett fjärde år eller börjar om årskursen, till exempel vid programbyte. Rektorn uppger att möjligheten att gå om kursen således finns, men inte inom de tre år som utbildningen vanligen pågår. Rektorn uppger att det är svårt att låta elever gå om enstaka kurser under ordinarie tre år eftersom det rent schematekniskt är svårt att ordna utan att detta

krockar med kurser som eleven redan läser samt att utrymmet i befintliga lärares tjänster inte skulle räcka till för detta.

Av intervju som hållits den 25 oktober 2024 med en lärare framgår att en grupp elever på samhällsvetenskapliga programmet, vid tidpunkten för intervjun, går om en kurs i matematik. Enligt vad läraren uppger i intervjun, var avsikten från början att dessa elever skulle pröva för betyg i kursen men att eleverna, sedan ett par veckor tillbaka, i stället ges möjlighet att gå om kursen.

Rättslig reglering

Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet eller gymnasiesärskolearbetet har rätt att göra om arbetet en gång. Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret. (9 kap. 1 § gymnasieförordningen enligt lydelse i SFS 2022:1617 samt övergångsbestämmelse punkt 3 i SFS 2023:654)

Rektorn fattar beslut enligt 5 kap. 1 § efter det att eleven och berörda lärare har fått yttra sig. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig. (9 kap. 5 § gymnasieförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister på Nynäshamns gymnasium när det gäller elevernas rätt att gå om kurser.

Utredningen visar att elever som har rätt till att gå om en kurs inte alltid ges möjlighet att göra det. Att det i utredningen framkommit att elever, i fallet med en kurs, getts möjlighet att gå om kursen ändrar inte denna bedömning.

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn den 9 oktober 2024 samt intervju som hållits med en lärare på skolan som undervisar kurser i matematik den 25 oktober framgår följande.

Omkring terminsskiftet vid jul läsåret 2023/2024 förlängde skolan undervisningstiden i kursen matematik 1b för elever på samhällsvetenskapsprogrammet.

Kursen matematik 1b var från början planerad att avslutas vid terminsskiftet läsåret 2023/2024 varpå efterföljande kurs, matematik 2b, var planerad att påbörjas för eleverna i januari 2024. Beslutet att förlänga kursen matematik 1b fattades mot bakgrunden av att flertalet elever som deltagit vid tidpunkten inte uppnått kriterierna för godkänt. Beslutet innebar att kursen matematik 1b förlängdes fram till april 2024 och starten för matematik 2b därmed senarelades till perioden kring påsk 2024.

Somliga elever, som läst kursen matematik 1b fram till jul 2023 och som vid tidpunkten bedömdes ha uppnått minst kriterierna för betyget E, blev i januari 2024 informerade om att fortsatt deltagande i kursen skulle vara frivilligt för dessa. Eleverna fick i samband med detta veta att det fanns en möjlighet för dessa att höja sitt betyg om de valde att fortsatt delta i den undervisning som anordnades. Enligt undervisande lärare valde någon enstaka av dessa elever att delta i den fortsatta undervisningen av kursen som skedde under våren. Övriga elever som nåtts av informationen valde i stället att avstå och hade av denna anledning inte någon matematikundervisning under perioden från januari 2024 till dess att nästkommande kurs, matematik 2b, startade i april 2024.

Biträdande rektorn uppger i rektorsintervjun att denna tror att betyg för deltagare i kursen sattes först efter nationella provet i matematik i maj 2024.

Av utdrag ur betygskatalogen som Skolinspektionen granskat framgår att samtliga betyg som satts i kursen är daterade i juni 2024. Läraren bekräftar i ett mejlsvår till myndigheten att betyg registrerades för samtliga deltagare i juni 2024. Eleverna hade då, enligt vad läraren uppger, uppnått betyg i kursen i omgångar. Då kursen matematik 2b startade i april 2024 fanns det, enligt läraren, elever i gruppen som fortsatt inte uppnått kriterierna för godkänt i kursen matematik 1b. Då kurserna delar visst innehåll fanns det, enligt läraren, möjlighet att testa dessa elever mot kursinnehållet i matematik 1b även efter att kursen matematik 2b påbörjats, det vill säga under perioden från april 2024 till dess att betygen registrerades i juni 2024. Vissa av elever uppnådde, enligt läraren, sina betyg i matematik 1b redan i januari, och deltog således inte längre i undervisningen under våren. Andra elever uppnådde sina betyg i april och åter andra uppnådde sina betyg i kursen först efter att kursen matematik 2b startat i april.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen). Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas (3 kap. 16 § första stycket skollagen). Betyg ska sättas på varje avslutad

kurs. (15 kap. 22 § skollagen i lydelse enligt SFS 2014:530 samt övergångsbestämmelser till skollagen i SFS 2022:147 och SFS 2022:1319).

Med beslut om betyg avses beslut att sätta betyg efter varje avslutad kurs och på gymnasiearbete eller efter prövning (8 kap. 8 § första stycket gymnasieförordningen enligt lydelse i SFS 2022:1617 samt övergångsbestämmelse punkt 3 i SFS 2023:654). En elev i gymnasieskolan som har fått betyget F har rätt att genomgå prövning vid den egna skolenheten i alla kurser, grundskoleämnena och det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan. (8 kap. 24 § gymnasieförordningen enligt lydelse i SFS 2020:443 samt övergångsbestämmelse punkt 3 i SFS 2023:654) Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. (9 kap. 1 § gymnasieförordningen enligt lydelse i SFS 2022:1617 samt övergångsbestämmelse punkt 3 i SFS 2023:654)

I gymnasieskolan ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats (6 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123]).

Betyg måste sättas på likvärdiga grunder som är nationellt giltiga. Nationella mål och kunskapskrav utformas för gymnasieskolans kurser. (Prop. 2009/10:165 sid 417).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med betygssättning vid Nynäshamns gymnasium, på så sätt att betyg inte alltid sätts i samband med att kurser avslutas.

Av utredningen framgår att elever, i åtminstone fallet med en kurs, tillåts att komplettera efter att kursen avslutats. I förevarande fall fördes betyg på kursen in i betygskatalogen först i juni 2024 trots att kursen enligt uppgift avslutades i april 2024 och av uppgifter i utredningen framgår även att elever hade möjlighet att komplettera för ett godkänt betyg under denna tid.

Av utredningen framgår vidare att skolan beslutat att kursen skulle avslutas i april 2024, vilket är senare än vad som ursprungligen var tänkt. Emellertid framgår att somliga elever som läste kursen fick information om sina betyg redan i januari 2024, tillsammans med information om att fortsatt deltagande i kursen var frivillig men att det kunde påverka deras betyg. Skolinspektionen vill i sammanhanget påtala att deltagande i en pågående kurs inte kan vara frivilligt för elevernas del.

Att betygssättning sker under olika förutsättningar för elever som läst samma kurs är inte förenligt med författningskraven och den

bakomliggande princip om likvärdighet som dessa vilar på. För att betygssättningen ska vara likvärdig och rättvis är det därför viktigt att alla skolor sätter betyg i anslutning till avslutad kurs. Skolinspektionen gör bedömningen att det sätt på vilket kursen hållits öppen olika länge för olika elever på skolan inte är förenligt med författningskraven. Att betygen inte först in i betygskatalogen i anslutning till att kursen avslutats utgör likaså en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Nynäshamns kommuns verksamhet vid Nynäshamns gymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning om frånvaro, anmälan av elevers behov av särskilt stöd, rätten att gå om en kurs samt att betyg ska sättas på varje avslutad kurs. Det finns därför skäl att förelägga Nynäshamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar i undervisningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, mentorer, personal i elevhälsan och rektorn framgår att elever som befaras inte kommer att uppfylla betygskriterierna ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Lärare exemplifierar i intervjuer med att eleverna kan behöva speciella böcker, extra hjälp, arbeta i mindre grupper, få uppgifter uppdelade eller språkligt anpassade eller hjälpmedel i form av bildstöd och talsyntes. De extra anpassningar som ges enskilda elever dokumenteras i Vklass, som är den lärplattform som skolan använder.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap 7 § skollagen, ska eleven

skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist.

Utredaren Niklas Lundström har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Maria Klasson medverkat.